

forstvarede og Landets Sønner faae Noget at bestille? Hvem ere Arbeiderne der? Det er hovedsagelig indforskrevet Arbeidskraft; det er en Sammendragning af Arbeidskraft fra Landets egne Egne og fra andre Landes forskellige Egne, loffede her til ved Løfter om høi Dagløn, og nu gaa de derude og sulte. Jeg haaber i den nærmeste Tid at skulle komme ind paa denne Sag, hvis vi ikke altfor hurtigt blive jagede hjem. Jeg siger derfor, jeg er entig med det ærede Medlem i, at vi skulle undgaa en Sammendragning af Arbeidskraft ved ekstraordinære Arbeider; vi skulle i det Hele taaget arbeide jævnt og godt, men efter min Mening ikke alene tænke derpaa, naar der er Tale om Opførelsen af gode og nyttige Foretagender, men fremfor Alt ogsaa tænke paa, hvorledes Arbeidsforholdene ere, og det vil jeg anbefale det ærede Medlem at gjøre, naar der er Tale om unyttige og ekstraordinære Arbeider, som udføres under de andre Ministerier. Det var hovedsagelig disse Bemærkninger, jeg vilde gjøre, og jeg vilde meget ønske, at disse Arbeider, som jeg anser for nyttige og gode, kunne blive satte i Gang paa en fornuftig Maade til Bedste, som jeg tror, for Alle. Det vilde være mig dobbelt hjært, dersom disse Arbeider sammen med den øvrige Nytte, de ville gjøre, tillige vilde give Stødet til, at der kunde komme en anden Ordning af Arbeidsforholdene ved de offentlige Arbeider. Jeg tror, at den høitæredede Minister, som har Ledelsen af denne Sag under sig, vilde indlægge sig Fortjenesten, som han kunde have Vren af, hvis han gennemførte dette ved Paabegyndelsen af de Arbeider, han saa meget ønsker skulde sættes i Gang.

Formanden (Høgsbro): Det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Sage: Maa jeg blot bemærke til det ærede Medlem, at hvis han og hans Venner i rette Tid havde sørget for, at vi ad ordinær og regelmæssig Vej kunde have udført de ekstraordinære Foranstaltninger, vilde jeg selvfølgelig ligesom alle Andre have ønsket, at de ikke vare skete ad ekstraordinær Vej, men ad ordinær Vej. Iøvrigt skulde det ærede Medlem aldeles ikke dømmes om, hvad der er nyttigt eller unyttigt. Jeg tilskriver det ærede Medlems egen Blindhed, at han ikke kan indse, at de paagældende Arbeider ere i høieste Grad nødvendige. (Uro paa Tilhørerpladsen).

Krigsministeren (Bahnsen): Den Bemærkning, jeg vil tillade mig, vedkommer ganske vist ikke den foreliggende Sag, men i Anledning af det, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (P. Holm) udtalte, tror jeg, at man vil kunne forstaa, at det er naturligt, at jeg gjør en Bemærkning til ham. Jeg vil indrømme, at jeg havde lidt ondt ved i Detaillerne at høre, hvad han sagde, men jeg hørte dog, at der var en Del Urigtigheder, og jeg vil bestemt protestere imod Rigtigheden af de Udtalelser, han kom med. Han antydede, at han maaske ved en anden Leilighed vilde komme ind paa flere Detailler; jeg vilde ønske det, jeg har ikke Noget imod, at den Sag opklares; thi der vil da komme flere interessante Ting frem, som vistnok vil undre mange af Dem. Men naar han taler om, at man indfor skriver fremmede Arbeidere, som gaa og sulte derude, da er han fuldstændig inde paa Noget, der ikke forholder sig saaledes. At der kan være Tider, hvor den Slags Arbeider maa standses paa Grund af Veirforholdene ligesom saa mange andre Arbeider, det er en Selvfølge, og derfor tvivler jeg ikke paa, at der gaar mange Arbeidere ledige derude, men det ere de, som lede Arbeiderne derude, ikke Herrer over. Forresten skal jeg tilføie en Dødsning, som kan have Interesse paa dette Punkt. Det har været temmelig vanskeligt at faae et tilstrækkeligt Antal Arbeidere til at udføre de Arbeider i Terrainet, som ligge under mig, men det ligger ikke i Prisen; den har været god nok. (Modsigelse). Sa, nu skulle de Herrer høre. Prisen har gennemgaaende været 3 Kr. om Dagen, og de, der have villet tage Afkordarbejde, have kunnet tjene henimod 4 Kr. Jeg skulde mene, at det er en god Dagløn. Der har været gjort et Forsøg paa, om man ikke kunde faae flere Arbeidere ved at forhøie Daglønnen, men Resultatet var, at det viste sig, at det slet ikke hjalp; der kom ganske vist flere Arbeidere, men hvad gjorde de? Da de fik høiere Dagløn, toge de en længere Ferie. Det er en bekendt Sag, at i den nærmeste Tid, efter at Lønningen er udbetalt, arbeides der ikke; om Mandagen er der kun ganske faa, om Tirsdagen lidt flere, men der er Adskillige, som holde 1 à 2 Ferie dage. Nu viste det sig, at jo høiere Lønnen blev, desto flere Ferie dage holdt de; det var dem kun om at gjøre at tjene en vis Sum, og naar de havde faaet saa meget, som var tilstrækkeligt til deres Fornødheder, saasom Baierstøl, saa mente de, at det var nok. Jeg vil sige, at en Mand f. Ex. skulde have 16 Kr. om Ugen. Hvis han fandt, det var passende, og han fik det